

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่ ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๒) (๓) และ (๗) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่และนายอำเภอเมืองอำนาจเจริญ จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า "ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐"

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่เป็นผู้รักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิลน และรวมถึงการรับเลี้ยงไว้ชั่วคราว

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์หรือปล่อยสัตว์ให้อยู่
นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือที่เลี้ยงสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชน
สามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“ราชการท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบล

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

หมวด ๒

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๖ ให้สัตว์ดังต่อไปนี้ เป็นสัตว์ที่ต้องมีการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบล

(๑) ช้าง

(๒) ม้า

(๓) โค

(๔) กระบือ

(๕) ลา ล่อ

(๖) สุกร

(๗) แพะ

(๘) แกะ

(๙) กวาง

- (๑๐) สุนัข
- (๑๑) แมว
- (๑๒) กระต่าย
- (๑๓) หนู
- (๑๔) ไก่
- (๑๕) เป็ด
- (๑๖) ห่าน
- (๑๗) นก
- (๑๘) กบ
- (๑๙) ปลา
- (๒๐) กุ้ง
- (๒๑) จระเข้
- (๒๒) งู
- (๒๓) เต่า ตะพาบน้ำ
- (๒๔) สัตว์จำพวกแมลง
- (๒๕) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้
- (๒๖) สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคหรือมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยหรือเป็นอันตรายต่อประชาชน

หรือสัตว์อื่น ๆ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๗ ข้อบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

- (๑) การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ของทางราชการ
- (๒) การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหาร ส่วนตำบลที่มีใหญ่เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

(๑) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

(๑.๑) ที่หรือทางสาธารณะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่

(๑.๒) สถานที่ราชการหรือเขตหวงห้าม

(๑.๓) สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ

(๑.๔) สถานที่อื่น ๆ ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

(๒) ให้พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ในภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น สถานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง (ฟาร์ม) การเพาะพันธุ์เลี้ยง และการอนุบาลสัตว์ทุกชนิดให้เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทของกิจการนั้น ๆ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและได้รับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่

ข้อ ๙ ในสถานที่เอกชนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่ อนุญาตให้เลี้ยงสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๖ (๑) - (๒๓) ได้โดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามจำนวนที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ช้าง ม้า โค กระบือ ลา ล่อ สุกร แพะ แกะ หรือควาย เลี้ยงประเภทเดียว หรือรวมกันจำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว

(๒) สุนัข หรือแมว เลี้ยงประเภทเดียวหรือรวมกัน จำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว

(๓) กระต่าย หรือหนู เลี้ยงประเภทเดียวหรือรวมกัน จำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว

(๔) ไก่ เป็ด ห่าน หรือนก เลี้ยงประเภทเดียวหรือรวมกัน จำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว

(๕) กบ ปลา หรือกุ้ง เลี้ยงประเภทเดียวหรือรวมกัน จำนวนไม่เกิน ๑,๐๐๐ ตัว

(๖) จำนวนสัตว์อื่นนอกจาก (๑) - (๕) ต้องได้รับความเห็นชอบจากพนักงานท้องถิ่น

(๗) ทั้งนี้ (๑) - (๖) การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ก่อมลภาวะและเหตุรำคาญและต้องไม่เป็น

แหล่งเพาะพันธุ์และแพร่เชื้อโรคที่ติดต่อจากสัตว์สู่คนและปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม และต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและปฏิบัติการอื่นใดเกี่ยวกับสุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่

หมวด ๓

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและออกใบอนุญาต

ข้อ ๑๐ ในสถานที่เอกชนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคิมใหญ่ ผู้ใดประสงค์ที่จะเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ซึ่งต้องควบคุมตามข้อบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมหลักฐานต่าง ๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิมใหญ่กำหนด

ข้อ ๑๑ การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคิมใหญ่ เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์ของตน ไม่ให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ ๑๓ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์ โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำ และกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลง เจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น ควัน และไม่เป็นเหตุให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๖) ไม่นำสัตว์เลี้ยงออกมานอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน เว้นแต่เฉพาะเพื่อการเคลื่อนย้ายสัตว์ และได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนไม่ให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่นและไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่

ข้อ ๑๔ กรณีการเลี้ยงสัตว์ซึ่งดำเนินการในลักษณะสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง (ฟาร์ม) เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๑๓ อย่างเคร่งครัดเพื่อการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคหรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

(๑) ต้องดูแลสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะของอาคารและเป็นไปตามมาตรฐานกิจการที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง (ฟาร์ม) ของกรมปศุสัตว์

(๒) ต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคงแข็งแรงและเหมาะสมและต้องจัดให้มีระบบการจัดแสงสว่างและการระบายอากาศตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียง

(๔) การระบายน้ำเสียต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้แหล่งน้ำสาธารณะ

ทั้งนี้ (๓) และ (๔) ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือมาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ

(๕) ต้องทำความสะอาดกวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในภาวะอันดีเสมอ

(๖) ต้องรักษาสถานที่อย่าให้เป็นที่เพาะพันธุ์แมลงวัน แมลงสาบ ยุง หรือสัตว์นำโรคอื่น ๆ และต้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ

(๗) ต้องมีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะจำนวนเพียงพอ

(๘) จัดให้มีระบบป้องกันมลพิษและเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๙) ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขและเจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๑๕ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใด เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ ในการให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกหนังสือรับรองการแจ้ง หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น

(๓) แนะนำให้ผู้รับใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามเงื่อนไขใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี หรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(๕) เก็บหรือนำสินค้า หรือสิ่งของใด ๆ ที่สงสัยว่าไม่ถูกสุขลักษณะ หรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ เป็นปริมาณตามสมควร เพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้ โดยไม่ต้องใช้ราคา

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากพนักงานท้องถิ่นบุคคลดังกล่าวจะต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในขณะปฏิบัติหน้าที่ด้วยและให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์แยกกักสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ รวมถึงต้องแจ้งให้สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการทราบและต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งอยู่ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคิมใหญ่ โดยไม่ปรากฏเจ้าของให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลคิมใหญ่ แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มีได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลคิมใหญ่ ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ในข้อหนึ่งข้อใดตามที่ควรเป็นข้อปฏิบัติและข้อห้ามต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท แห่งข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

เสรี กาญจนดา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคิมใหญ่